

Søknad om vannuttak fra Sokna / flomsikring av Hauge i Sokndal kommune

NJFF Rogaland viser til høring av søknad om konsesjon for vannuttak fra Sokna i forbindelse med flomsikring av Hauge i Sokndal kommune.

Vi har forståelse for behovet for å redusere flomrisiko i Hauge sentrum. Samtidig gjelder saken inngrep i Sokndalsvassdraget, et vassdrag med betydelige naturverdier og stor regional betydning for villaks og annet biologisk mangfold.

Sokndalselva er et stabilt og produktivt laksevassdrag med bestander av villaks og sjørret, og med forekomster av blant annet elvemusling og ål. Slike arter er avhengige av stabile hydrologiske forhold, naturlig flomdynamikk og fungerende sedimenttransport i vassdraget. Tiltak som påvirker disse prosessene kan få langsiktige konsekvenser for økosystemet, særlig i Sokna som har fått tilført uvanlig store mengder finstoff gjennom menneskelig påvirkning.

Den omsøkte flomtunnelen innebærer et betydelig inngrep i et sentralt parti av vassdraget. Etter vår vurdering reiser saken et viktig faglig og samfunnsøkonomisk spørsmål:

Er den omsøkte løsningen faktisk den beste – eller finnes det løsninger som både gir bedre miljøresultat og lavere kostnader?

Faglige vurderinger i saken viser at alternative løsninger kan gi nødvendig flomsikring med mindre miljøpåvirkning. Dette gjelder særlig løsninger som kombinerer flomsikring med restaureringstiltak i vassdraget og tiltak som reduserer eksisterende belastninger på elvemiljøet. En slik tilnærming kan i flere tilfeller også være mer kostnadseffektiv enn en stor flomtunnel alene.

Det fremstår derfor som et betydelig paradoks dersom den løsningen som innebærer **størst naturinngrep og størst miljøusikkerhet samtidig viser seg å være dyrere enn tilgjengelige alternativer.**

Etter NJFF Rogaland sitt syn tilsier dette at saken bør vurderes i lys av prinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8–12. Disse bestemmelsene stiller krav til kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og vurdering av samlet belastning på naturmiljøet.

I et vassdrag med dokumentert høy økologisk verdi mener vi det er særlig viktig at:

- alternative løsninger med mindre miljøpåvirkning vurderes grundig
- konsekvensene for hydrologi, sedimentdynamikk og gyteområder dokumenteres tydelig

Vi registrerer at det er noen avvikende vurderinger fra ulike fagmiljøer, men påpeker samtidig av NORCE LFI ved Ulrich Pulg må anses for å være det fremste fagmiljøet i Norge på flomsikring og elverestaurering.

Før et stort inngrep i et nasjonalt viktig laksevassdrag gjennomføres, bør det være godt utredet. På bakgrunn av dette anbefaler NJFF Rogaland at alternative løsninger utredes grundigere før videre behandling av konsesjonssøknaden.

Mvh Trond Austrheim -natur og friluftsliv ansvarlig NJFF Rogaland